

2020. január 16. – Növényvédelmi Szakemberek Napja

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.01.2020 Брой: 1/2020

Védjük a növényeket – védjük az életet!

A Plovdivi Agrár Egyetem, a bolgár mezőgazdaság jelképe, hagyományosan adott otthont a növényvédelem legújabb ünnepi megemlékezésének országunkban.

Ez a szakmai ünnep kivételt képezett a szabály alól. Szigorúan üzleti jellegű keretek között zajlott. Az ok, amiért az egyetem ünnepi termében jelenlévők – a BÉH és RÉH munkatársai, a Növényvédelmi Szektor, kutatók és oktatók, szakemberek, az ipar és a vállalkozások képviselői, hallgatók – így álltak hozzá, komoly természetű. ENSZ-határozat értelmében **2020-at a Növényegészség Nemzetközi Évének nyilvánították.**

Bulgária, mint a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény aláíró fele, aktívan részt vesz ebben a nagyszabású kezdeményezésben. Nikolay Rosnev, a BÉH Növényvédelmi Szektorának helyettes ügyvezető igazgatója elindította a „**Védjük a növényeket – védjük az életet**” nemzeti tájékoztató kampányt. Ennek a nagyszabású kezdeményezésnek a fókuszában a növényegészség és annak jelentőségének tudatosítása áll a nyilvánosság és a politikai osztály számára a fenntartható mezőgazdaság elérése, a környezetvédelem és a gazdasági és kereskedelmi fejlődés ösztönzése érdekében. Továbbá: ösztönözni kell a növényegészség biztosítására irányuló erőfeszítéseket a globális kereskedelem, az áruk egyre növekvő mozgása, az éghajlatváltozás és az új kártevők inváziójából származó új kockázatok kontextusában.

A szektor véleménye szerint ennek a projektnek a sikerének garanciája a politikai támogatás lesz. A növényvédelem, mint nélkülözhetetlen tényező, megfelelő pénzügyi forrásokra van szüksége a fitoszisztémás kapacitás fejlesztéséhez és modernizálásához, valamint a művelt növények magas egészségi állapotának fenntartására irányuló politikák és rendszerek végrehajtásához.

Yancheva Hristina professzor, a Plovdivi Agrár Egyetem rektora tájékoztatta a szakmai közönséget az európai „Zöld Megállapodás” néhány aspektusáról, amelyet az új Európai Bizottság nemrégiben hivatalosan is bemutatott. Ez egy stratégiai projekt, amelynek kivételesen ambiciózus célja, hogy Európa az első klímamentes kontinenssé váljon, függetlenül az éghajlati turbulenciáktól és a klíma- és fitoszisztémás környezet változásaitól. Ebben a jövőbeli fenntarthatóság megaformulájában a mezőgazdaság a „vihar szeme”, a különös figyelem középpontjában áll, a fő felelős a minőségi élelmiszerlánc struktúrálásáért. A növényvédelem kétségtelenül korlátozó tényező a kockázat- és termelésmenedzsment, a mezőgazdasági növények egészségi állapotának biztosítása, valamint környezeti profiljának javítása szempontjából.

A Növényegészség – új fenyegetések és megelőzés nemzeti konferencia volt ennek a szakmai ünnepnek a várt fináléja, amely markáns érdeklődést keltett. A fórumon előadóként szerepeltek Maria Tomalieva, a BÉH „Növényvédelem és Növényvédő Szerek Ellenőrzése” Főigazgatóságának főszakértője, Karadzhova Olya professzor a N. Poushkarov Talajtani, Agrotechnológiai és Növényvédelmi Intézetből, Neli Yordanova, a Bolgár Növényvédelmi Iparág Szövetségének főigazgatója, Tomov Rumen professzor a Szófiai Erdészeti Egyetemről, valamint Harizanova Vili professzor, a Plovdivi Agrár Egyetem Növényvédelmi és Ökológiai Karának dékánja.

Az előadások több fontos trendet vázoltak fel. Valós értékben a világ mezőgazdasága nagyon dinamikus környezetben fog fejlődni – kedvezőtlen éghajlati és fitoszisztémás változások, csökkenő mezőgazdasági területek. Ebben a nagyon összetett helyzetben 2050-ig 50%-kal kell növelni a termelést, mert 30 éven belül a Föld népessége meghaladja a 10 milliárdot. A „zöld” kontinens Európának még ambiciózusabb céljai vannak –

intenzív, fenntartható, növekvő mezőgazdasági termelés maximálisan magas környezeti státusszal! E szuperaktivitás kontextusában az új generációs növényvédelem, új koncepcionális hajtóerővel és hosszú távú látvánnyal, ennek a nagyszabású átalakításnak az élén áll. A precíziós mezőgazdaság jellemzői, amely a harmadik „zöld” forradalom motorja, és már elindult az Öreg Kontinensen, radikális változásokat foglalnak magukban a növényvédelem filozófiájában és új ötleteket generálnak. Látnoki küldetések és formátumok, alap kutatási projektek és kezdeményezések vannak folyamatban. Az agrokémiai és magipari multinacionális vállalatok vállalati mérnöki struktúrái és Európa és világszerte minden vezető kutatóközpont „háborús lábakon” áll. A precíziós mezőgazdaság jó gyakorlataihoz kapcsolódó kulcsfontosságú tevékenységek digitalizálása, korai figyelmeztető, diagnosztikai és megelőző műholdrendszerek létrehozása, intervenciós megoldások meghatározása, aktív adatbázisok létrehozása eddig ismeretlen hatékonyságú és hatásspektrumú növényvédő szerek formulázásához. Mezőgazdasági növények nemesítése, beleértve kreatív technikákat, mint a genomátvitel, a biotikus és abiotikus tényezőkkel szembeni rendkívül magas rezisztencia elérése érdekében. Megjegyzendő – az új generációs növényvédelem már „a földek felé tart”! Hamarosan technológiai áttöréseknek leszünk tanúi váratlanul magas hatékonysággal. Csak egy a „kíváncsi” példák közül, amelyet Harizanova Vili professzor idézett. Az új generációs rovarirtók létrehozásának egyik iránya, hogy a termék ne ölje meg, hanem manipulálja a kártevőt. Így nem fog megbomlani a biológiai egyensúly az agroceenózisban.

Hogyan kellene viselkednie a bolgár növényvédelemnek ebben a nagyon aktív környezetben? Innovációs kapacitása gyakorlatilag nulla. Csak egy lehetséges cselekvési irány marad – kiválasztani a legjobbat a világon, átvinni és implementálni. Ennek a viszonylag szerény cél eléréséhez kétségtelenül szükség van politikai támogatásra, adminisztratív kapacitásra, szakértelemre és szakmai kompetenciákra.

Mi a valóság hazánkban? Jelenleg a politikai osztály és a Mezőgazdasági Minisztérium vezetése nem mutat különösebb érdeklődést a téma iránt. Ez a hanyagság blokkolja a szükséges jogszabályok kidolgozását és elfogadását. A Növényvédelmi Szektor adminisztratív kapacitása, a BÉH védnöksége alatt, a kritikus minimum alatt van. Hazánk mezőgazdasági termelőinek szakmai kompetenciái a jelenlegi kérdésben – a termelés kártevőktől való védelme – nagyon alacsonyak, mert a agronómusok jelenléte a terepen vagy hiányzik, vagy csak alkalmi. Az egyetlen fénypont e sivár kép háttérében a Plovdivi Agrár Egyetem Növényvédelmi és Agroökológiai Kara tűnik. Tudományos szakértelme nagyon magas szintű, az Oktatási és Tudományos Minisztérium akkreditációs testületeinek minden értékelése szerint. Egy másik kérdés, hogy ezek a magas szintű képzést kapott agronómusok miért nem láthatók a terepen.

Zöld forradalom

Európában folyamatban van a harmadik „zöld” forradalom. Az EU kolosszális koncepcionális és gazdasági erőforrást fektet annak sikerébe már a jelenlegi, 2020–2025-ös programozási időszakban is. Bulgáriának erősen érdekében kellene állnia, hogy részese legyen ennek a horizontnak, ennek a perspektívának. A „zöld” ötletek hazánkban is termékeny talajt találhatnak a fejlődésre.

Történelmi értelemben – 114 évvel a kezdet után, amelyet Ferdinánd fejedelem rendelete jelölt meg, növényvédelmünknek voltak eredményei, pozíciói és tekintélye, amelyeket az ország határain túl is értékelték. A politikai konjunktúrának sikerült kitörölnie azokat az európai térképről. Ma a helyzet kedvező, és minden feltétel adott, hogy visszatérjünk oda. Megtörténik ez? A hatalmon lévők akaratán múlik. És ez rendkívül bizonytalan, figyelembe véve, hogy még a növényvédelem szakmai ünnepén a legalacsonyabb szintű hatalomból származó politikusok és adminisztrátorok távollétével is demonstrálódott (ismételten) a fenomenális bolgár szindróma – a racionalitás hiánya, a pragmatizmus hiánya!